

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

« 31 » *серпня* 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІН
ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізації:

- 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
- 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
- 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
- 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійні програми:

- Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
- Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
- Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська
- Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності».
Одеса: ОНУ, 2023. 15 с.

Розробник: Максимова Ю. О., ст. викладач кафедри економіки та підприємництва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

Погоджено із гарантом ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська

Наталя БІГУНОВА

Погоджено із гарантом ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
німецька

Інесса АЗАРОВА

Погоджено із гарантом ОПП Романські мови та літератури (переклад включно), перша –
іспанська

Олена ГРИГОРОВИЧ

Погоджено із гарантом ОПП Романські мови та літератури (переклад включно), перша –
французька

Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) економіко-правового факультету

Протокол № 1 від "28" 08 2023 р.

Голова НМК

Ірина ГОЛОДЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(ІМ'Я ПРІЗВИЩО)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(ІМ'Я ПРІЗВИЩО)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3	4
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є отримання здобувачами вищої освіти теоретичних та практичних знань про процес підприємництва, вміння аналізувати проблеми та ситуації для їх оптимального розв'язання, набуття логічного підприємницького мислення для самостійних початкових дій у бізнесі, створення реального продукту і доведення його до потенційних споживачів, регулювання цього процесу з урахуванням чинного законодавства України.

Завдання дисципліни:

- опанування основних понять і категорій підприємницької діяльності, функцій підприємництва;
- набуття практичних навичок використання базових інструментів здійснення підприємницької діяльності;
- формування вмінь творчого пошуку резервів підвищення ефективності системи управління підприємствами.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладознавства) та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних (ЗК):

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

ЗК08. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

ПР 03. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПР 04. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:

знати: : сутність і форми підприємницької діяльності, механізм і витрати при створенні фірми, функції і правила поведінки бізнесмена, принципи і сутність господарських рішень, що приймаються в підприємницькій діяльності, порядок ліцензування певних видів підприємництва та інше.

вміти: вибирати вид підприємницької діяльності і рахувати витрати на створення підприємства; подавати документи та вміти зареєструвати фірму певної організаційно-правової форми ; укладати угоду (договір); розробляти заходи щодо прийняття ефективних господарських рішень.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Загальна характеристика підприємства

Тема 1. Підприємництво, як основа економічного розвитку суспільства

Основи підприємництва. Передумови здійснення підприємницької діяльності. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Основи підприємництва та його складові. Роль підприємництва в економічному розвитку країни.

Тема 2. Формування підприємницьких структур

Види та форми підприємництва. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності. Мета та напрями діяльності підприємства.

Тема 3. Правові засади підприємницької діяльності в Україні

Державне регулювання підприємництва. Підприємство як юридична особа у правовому середовищі України. Фізична особа-підприємець в економічному середовищі України. Права, обов'язки та відповідальність підприємця. Малий та середній бізнес у сучасній економіці

Змістовний модуль 2. Організаційно-економічне забезпечення підприємницької діяльності

Тема 4. Бізнес – план і технологія його складання

Сутність, види, завдання та реалізація бізнес-ідей. Основні кроки підготовки до підприємницької діяльності. Попит, чинники попиту. Пропозиція

товару/послуги. Матриця SWOT-аналізу для підприємств

Тема 5. Інвестиційна діяльність підприємств та інноваційні процеси

Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. Класифікація інвестицій. Методи фінансування інвестиційної діяльності.

Тема 6. Організація виробництва товару або послуги

Виробництво – суть, види, ресурси. Показники ефективності використання ресурсів виробництва. Спеціалізація виробничого процесу. Функції, завдання та напрями організації виробництва. Основні завдання організації виробництва. Виробничий процес та його основні елементи.

Тема 7. Ринок та конкуренція у системі підприємництва

Особливості та відмінності ринку в контексті підприємницької діяльності. Розвиток конкуренції в сучасних умовах. Типи конкурентної поведінки. Види підприємницьких ризиків. Способи оцінки підприємницьких ризиків.

Тема 8. Економіка підприємницької діяльності

Поняття витрат. Постійні та змінні витрати. Економічні та бухгалтерські витрати. Дохід та прибуток підприємства. Ціноутворення в підприємницькій діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усь ого	у тому числі			Усьо го	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовний модуль 1. Загальна характеристика підприємства								
Тема 1. Підприємництво, як основа економічного розвитку суспільства	12	2	-	10	12	0,5	-	11,5
Тема 2. Формування підприємницьких структур	13	2	1	10	13	1	1	11
Тема 3. Правові засади підприємницької діяльності в Україні	13	2	1	10	13	0,5	1	11,5
Разом за змістовим модулем 2	38	6	2	30	38	2	2	34
Змістовний модуль 2. Організаційно-економічне забезпечення підприємницької діяльності								
Тема 4. Бізнес-план і технологія його складання	11	4	2	5	11	1	1	9
Тема 5. Інвестиційна діяльність підприємств та інноваційні процеси	8	2	1	5	8	1	-	7

Тема 6. Організація виробництва товару або послуги	8	2	1	5	8	0,5	-	7,5
Тема 7. Ринок та конкуренція у системі підприємництва	9	2	2	5	9	0,5	-	8,5
Тема 8. Економіка підприємницької діяльності	16	4	2	10	16	1	1	14
Разом за змістовим модулем 2	52	14	8	30	52	4	2	46
Усього годин	90	20	10	60	90	6	4	80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовний модуль 1. Загальна характеристика підприємства			
1	Тема 2. Формування підприємницьких структур	1	1
	Тема 3. Правові засади підприємницької діяльності в Україні	1	1
Змістовний модуль 2. Організаційно-економічне забезпечення підприємницької діяльності			
2	Тема 4. Бізнес - план і технологія його складання	2	1
3	Тема 5. Інвестиційна діяльність підприємств та інноваційні процеси	1	-
	Тема 6. Організація виробництва товару або послуги	1	-
4	Тема 7. Ринок та конкуренція у системі підприємництва	2	-
5	Тема 8. Економіка підприємницької діяльності	2	1
Разом		10	4

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовний модуль 1. Загальна характеристика підприємства			
1	Тема 1. Підприємництво, як основа економічного розвитку суспільства Поняття інноваційного підприємництва. Вплив державних структур на суб'єкти ділових стосунків. Залежно від юридичного статусу підприємницька діяльність може здійснюватись: зі створенням юридичної особи; без створення юридичної особи.	10	11,5
2	Тема 2. Формування підприємницьких структур Сутність, види, завдання та реалізація бізнес-ідей. Сутність, переваги та недоліки одноособового володіння. Особливості та види персональних товариств. Визначення персонального товариства (партнерства). Види персональних товариств. Переваги та недоліки партнерств.	10	11

3	Тема 3. Правові засади підприємницької діяльності в Україні Підготовка засновницьких документів. Аналіз нормативних документів з позиції дозволів на ведення підприємницької діяльності.	10	11,5
Змістовний модуль 2. Організаційно-економічне забезпечення підприємницької діяльності			
4	Тема 4. Бізнес – план і технологія його складання Підготовка до соціально відповідального підприємництва. Міжнародні стандарти і супровідна документація на товар при перетині кордону. Перелік документів, необхідних для визнання товару виробництва України за кордоном.	5	9
5	Тема 5. Інвестиційна діяльність підприємств та інноваційні процеси Економічні умови інноваційного підприємництва. Стратегія розвитку підприємства та його інвестиційна політика	5	7
6	Тема 6. Організація виробництва товару або послуги Виробничий процес та виробничий цикл підприємства. Аналіз майбутнього ринку збуту. Опис проєктованої продукції. План маркетингу. Зміст та принципи комерційного розрахунку.	5	7,5
7	Тема 7. Ринок та конкуренція у системі підприємництва Характеристика підприємництва у сфері надання кредитно-фінансових послуг. Шкала градації ризику. Зміст і умови використання різних методів оцінки підприємницького ризику	5	8,5
8	Тема 8. Економіка підприємницької діяльності Оподаткування доходів підприємницької діяльності. Доходи підприємства: формування розподілу і використання прибутку	10	14
Разом		60	80

До самостійної роботи здобувачів відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, вирішення ситуаційних, аналітичних, розрахункових вправ, захист доповіді презентації за вказаною темою

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до графіку вивчення дисципліни у Google Classroom.

Індивідуальне науково-дослідне (ІНДЗ) завдання передбачає розробку бізнес стартапу. Вимоги до бізнес ідеї: продукт повинен бути новим, просувати інноваційну ідею або містити удосконалену модель старої; ідея в основі стартапа повинна бути цінною і перспективною; потрібно зацікавити інвесторів своєю ідеєю і переконати вкласти гроші. Головним аргументом для інвестора є можливість отримання прибутку. ІНДЗ здобувачі виконують самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу. Презентація-захист відбувається на практичному занятті.

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

Словесні: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;

Наочні: мультимедійна презентація;

Практичні: розв'язання практичних задач, метод проєктування, рольові ігри, виконання індивідуальних завдань тощо.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми та оцінювання участі у дискусійних обговореннях, оцінювання виконання доповідей, поточне та контрольне тестування, вирішення задач.

Періодичний контроль: тестовий контроль.

Підсумковий контроль: залік.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

<i>Вид роботи</i>	<i>Кількість балів</i>
Поточний контроль:	
– Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 5
– Доповіді-презентації за вказаною темою	від 0 до 5
– Розв'язання розрахункових завдань, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 5
– ІНДЗ	від 0 до 20
– Захист індивідуального завдання	від 0 до 5
– Контрольні роботи за ЗМ1 та ЗМ2	від 0 до 10

Вид роботи	Бали	Критерії
Опитування на практичних заняття, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0 балів	Здобувач є лише спостерігачем; не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел, не опрацьовує питання для самостійної роботи.
	1 бали	Здобувач допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях, не спроможний пояснити зміст застосовуваного понятійного апарату, показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере участь в обговоренні проблемних питань, надає вірні відповіді, проте вони мають здебільшого репродуктивний характер; здобувач не володіє навичками вільного викладання матеріалу, не виявляє ознайомлення з додатковою навчальною та науковою літературою.
	3 бали	Здобувач володіє категоріальним апаратом, знайомий із об'єктивними закономірностями розвитку економічних відносин. Проте відчуває труднощі при самостійному аналізі практичної інформації щодо процесів, які розглядаються. При обговоренні проблемних питань припускається незначних помилок.
	4 бали	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє ґрунтовні знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною літературою. Проте не завжди здатен сформулювати власну позицію в процесі порівняльного аналізу різних теоретичних концепцій.

	5 бали	Здобувач демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на питання під час усного і письмового опитування; бере активну участь у обговоренні питань; користується додатковою науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми, теми; активно і продуктивно працює в парі/групі/команді; здатний публічно представити матеріал.
Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ проблемних ситуацій, розрахункових завдань	0 балів	Здобувач розрахункову задачу, ситуаційну вправу, проблемну ситуацію не виконав
	1 бал	Здобувач виконав розрахункову задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але недостатньо розкрив сутність, допускаючи при цьому суттєві неточності; відсутні сформовані уміння та навички дослідження і обґрунтування висновків; використано обмежену кількість джерел
	2 бали	Здобувач виконав розрахункову задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але демонструє фрагментарні знання предмету вивчення і дослідження, має ускладнення щодо виділення суттєвих його ознак, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків; використано обмежену кількість джерел
	3 бали	Здобувач виконав розрахункову задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, повномірно демонструє знання предмету вивчення, чітко описує суттєві його ознаки, самостійно не може виявляти причинно-наслідкові зв'язки і формулювати висновки
	4 бали	Здобувач виконав розрахункову задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, повномірно обґрунтовує вибрані методи та інструменти дослідження, повно і чітко представляє основні теоретичні поняття для аналізу практичного матеріалу; в аналітичній / розрахунковій частині надає повноцінний аналіз проблеми, що досліджується, її всебічне висвітлення, у висновку формулює розгорнуті висновки
	5 балів	Здобувач виконав розрахункову задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, повномірно демонструє володіння навичками наукового дослідження; виявляє самостійність щодо підбору, аналізу та узагальнення відповідної статистичної та аналітичної інформації; із розглянутої проблеми робить чіткі правильні висновки. Здобувач виконує задачу, розв'язує ситуаційну вправу, проблемну ситуацію з творчим підходом, використовуючи нешаблонні фрази, демонструє розгорнуте, цікаве бачення, яке відрізняється власними роздумами, висновками; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову
ІНДЗ	0 балів	Завдання не виконано
	1..3 балів	Здобувач виконав завдання. Але демонструє фрагментарні знання предмету вивчення і дослідження, має ускладнення щодо виділення суттєвих його ознак, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків. Презентація відсутня.
	4..8 балів	Індивідуальне завдання виконано самостійно, оформлення відповідає вищезазначеним вимогам, але пропонувані висновки або не точно відповідають, або є поверховими, що не дає змоги зрозуміти глибину осягнення студентом завдання. Оформлення презентації не відповідає вимогам.
	9..14 балів	Індивідуальне завдання має самостійний характер, визначається повнотою викладу матеріалу, наявністю структури тексту, з використанням фахової літератури і джерел, обґрунтованих висновків. Робота не містить детальних розрахунків та таблиць. Супроводжується презентацією

	15..19 балів	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно його викладає під час доповіді-презентації, аргументовано представлені розрахунки проєкту. Здобувач демонструє знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку. Студент аргументовано відповідає на запитання. Проєкт містить таблиці та графіки. Супроводжується презентацією
	20 балів	Індивідуальне завдання має самостійний характер, визначається повнотою викладу матеріалу, наявністю структури тексту, з використанням фахової літератури і джерел, обґрунтованих висновків. Вагомою частиною оцінювання якості самостійної роботи є вміння аналізувати, використовуючи виважені аргументи. Під час доповіді-презентації, аргументовано представлені розрахунки по проєкту. Студент аргументовано відповідає на запитання. Супроводжується презентацією, яка відповідає усім вимогам, під час захисту використовується роздатковий матеріал
Доповіді-презентації, захист індивідуального завдання	0 балів	Не зараховуються доповіді, індивідуальні завдання, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Завдання, виконано самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал не представлений схематично, у висновки відсутні, тема не розкрита, робота не відповідає вимогам. Презентація відсутня
	2 бали	Завдання, виконано самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки (або вони взагалі відсутні), тема не розкрита, робота не відповідає вимогам. Презентація виконана, але оформлення не відповідає вимогам.
	3 бали	Завдання, виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, не в повному обсязі, теоретичний аналіз, здобувач усно та без допомоги викладача не може самостійно пояснювати матеріал, змістовний матеріал представлений добре, але не достатньо сформовані висновки. Презентація виконана, але не відповідає усім вимогам.
	4 бали	Завдання, виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, але допускає незначні помилки, змістовний матеріал представлений добре, сформульовані висновки. Презентація відповідає усім вимогам.
	5 балів	Завдання, опрацьовано із зазначенням невирішених раніше аспектів, і самостійно сформульовані висновки, тема загалом розкрита, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними. Здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал. Презентація відповідає усім вимогам.
КЗМ 1 КЗМ 2	10	Контрольні роботи за ЗМ 1 та ЗМ 2 складаються з 10 тестових завдань кожна, з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь на 1 тестове завдання оцінюється 1 бал, неправильна відповідь – 0 балів.

11. Питання до поточного контролю

1. Основні етапи розвитку теорії підприємництва.
2. Визначення поняття підприємництва згідно чинного законодавства України.
3. Основні принципи підприємницької діяльності.
4. Функції підприємницької діяльності.
5. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності в ринковій економіці.
6. Надати характеристику прав та обов'язків підприємців.
7. Класифікація та види підприємств.

8. Характерні риси товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, акціонерного товариства.
9. Особливості акціонерних товариств.
10. Що впливає на вибір ідеї та визначення раціональної стартової стратегії?
11. Формування статутного фонду та порядок створення нового підприємства.
12. Зміст ринку як сфери бізнесу.
13. Зміст конкуренції в системі підприємництва.
14. Характеристика цінових та нецінових методів конкуренції.
15. Основні етапи виробничого процесу на підприємстві.
16. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства.
17. Бізнес-план як основа створення підприємства.
18. Важливість використання бізнес-планування в підприємницькій діяльності.
19. Структура та обсяг бізнес-плану.
20. План маркетингу та ціноутворення у підприємницькій діяльності.
21. План виробництва.
22. Об'єктивні і суб'єктивні причини ризику у підприємницькій діяльності.
23. Види підприємницьких ризиків.
24. Характеристика способів оцінки підприємницьких ризиків.
25. Основні форми запобігання ризиків у підприємстві.
26. Необхідність державного регулювання підприємницької діяльності.
27. Передумови та механізми державного регулювання підприємництва.
28. Маркетинг у підприємницькій діяльності.
29. Особливості впровадження маркетингу в підприємницьку діяльність.
30. Матриця SWOT-аналізу для підприємств, що мають організаційно-правову форму товариства чи корпорації.
31. Використання елементів маркетингу в підприємницькій діяльності.
32. Орієнтація на споживача як провідний засіб активізації підприємницької діяльності.
33. Типи споживачів в залежності від етапу здійснення покупки.
34. Менеджмент як економічна категорія в його еволюційному становленні.
35. Загальна характеристика культури і етики підприємництва.
36. Характеристика факторів, які впливають на культуру підприємства.
37. Основні принципи ділової етики та індивідуальна відповідальність в бізнесі.
38. Основні види витрат на підприємстві.
39. Ціноутворення в підприємницькій діяльності.
40. Дохід та прибуток в підприємницькій діяльності.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль								Сума балів
Змістовний модуль № 1		Змістовний модуль № 2					ІНДЗ	
T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	від 0 до 20 балів	100
від 0 до 5 балів	від 0 до 5 балів	від 0 до 10 балів	від 0 до 5 балів	від 0 до 10 балів	від 0 до 15 балів	від 0 до 10 балів		
КР за ЗМ 1: від 0-10 балів		КР за ЗМ 2: від 0-10 балів					Від 0 до 20	100
Разом: від 0 до 20 балів		Разом: від 0 до 60 балів						

T1, T2 ... T5 – теми

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою – для заліку
90-100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
90-100/ зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

75-89 / зараховано	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість практичних завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
60-74 /зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину практичних завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
35-59 / не зараховано з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки складно; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі практичні завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
0-34/ не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Примітка: максимальна кількість балів за кожною темою вказана в п. 12.

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності». Одеса: ОНУ, 2023. 16 с.
2. Силабус навчальної дисципліни.

14. Рекомендована література

Основна

1. [Господарський Кодекс України](#).
2. Податковий Кодекс України URL: <http://sts.gov.ua/nk/>
3. Цивільний Кодекс України URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Митний Кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
5. [Кодекс законів про працю України](#)
6. Данілович-Кропивницька М., Канцір І. Бізнес-економіка. Львів: Львівська політехніка, 2021. 248 с.
7. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

8. Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. Т. В. Шепель, О. О. Комліченко. Херсон: Олді Плюс, 2022. 308 с.
9. Основи підприємництва: Підручник. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. та ін; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 492 с.
10. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник /Алексєєва С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б., Гриценко І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. Житомир: «Полісся», 2021. 248 с.

Додаткова

1. Мельничук І. 10 найкращих підкастів про підприємництво і бізнес. URL: <https://mbusinesspartner.com.ua/business-podcasts>
2. [Ліга сміливих: успішні підприємці України до 25.](#)
3. Проект закону України про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо визначення поняття трудових відносин та ознак їх наявності URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71071
4. КВЕД 2021 URL: https://juridicheskij-supermarket.ua/page_kved.html
5. Кузьмін В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с

Додаток 2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами поточного та підсумкового контролю

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Балів
Змістовний модуль 1. Загальна характеристика підприємства		
Практичне заняття 1 Формування підприємницьких структур Правові засади підприємницької діяльності в Україні КР за ЗМ 1	0 – 5 (захист доповідей-презентацій) 0 – 5 (опитування, обговорення проблемних питань) 0 – 10 (контрольна робота за ЗМ1)	0 – 20
Змістовний модуль 2. Організаційно-економічне забезпечення підприємницької діяльності		
Практичне заняття 2. Бізнес - план і технологія його складання	0 – 5 (захист індивідуального завдання) 0 – 5 (опитування, обговорення проблемних питань)	0 – 10
Практичне заняття 3. Інвестиційна діяльність підприємств та інноваційні процеси Організація виробництва товару або послуги	0 – 5 (опитування, обговорення проблемних питань) 0 – 5 (захист доповідей-презентацій) 0 – 5 (розв'язання розрахункових завдань)	0 – 15
Практичне заняття 4. Ринок та конкуренція у системі підприємництва	0 – 5 (опитування, обговорення проблемних питань) 0 – 5 (розв'язання розрахункових завдань) 0 – 5 (захист індивідуального завдання)	0 – 15
Практичне заняття 5. Економіка підприємницької діяльності КР за ЗМ2	0 – 5 (опитування, обговорення проблемних питань) 0 – 5 (розв'язання розрахункових завдань) 0 – 10 (контрольна робота за ЗМ2)	0 – 20
ІНДЗ		0 – 20
Підсумковий контроль: залік		
Загалом сума балів		0 - 100